

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

IX LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO w Sosnowcu

1. WSTĘP

Szkolny program wychowawczo- profilaktyczny realizowany w IX Liceum Ogólnokształcącym w Sosnowcu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i zasadami wewnątrzszkolnego oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły został zatem utworzony w oparciu o analizę potrzeb środowiskowych, wnioski z nadzoru pedagogicznego, obserwację pracy szkoły, obserwacje nauczycieli i pedagoga szkolnego, a także uwagi uczniów i rodziców. Przeprowadzono diagnozę środowiska szkolnego, na jej podstawie ustalono wartości szczególnie ważne dla społeczności szkolnej. Priorytety dorosłych są nieco inne niż uczniów. Ważna i wspólna dla tych pierwszych (rodzice, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni) okazała się odpowiedzialność. Natomiast najważniejsze wartości dla uczniów to: humor, przyjaźń, rozrywka i bezpieczeństwo.

Z powyższych badań można wyciągnąć wniosek, iż łatwiej trafić do młodzieży, gdy pracujemy w miłej atmosferze nacechowanej poczuciem humoru, traktując uczniów jak partnerów i okazując im wsparcie i zaufanie. Natomiast wspólnie ważnymi wartościami dla całej społeczności są bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne oraz uczciwość. Uczniowie wszystkich klas, wskazują problem przemocy słownej jako najbardziej uciążliwy i często występujący. Z tego wynika, że właśnie przemoc słowna w wysokim stopniu zagraża ogólnemu poczuciu bezpieczeństwa.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego 2018/2019
- wniosków i analiz (wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych i zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej),

- koncepcji funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowanej przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców,
- czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu

Istotnym jest, iż ważną rolę w realizacji Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Szkoły odgrywa **system monitoringu CCTV**, którym objęta została szkoła jak i teren przyszkolny (boiska szkolne). Doświadczenia innych szkół/placówek wskazują że już sama obecność systemu monitoringu wpływa pozytywnie na społeczność szkoły oraz osoby odwiedzające placówkę i teren szkoły (szczególnie po godzinach pracy placówki). Uczniowie i pracownicy szkoły czują się bardziej bezpiecznie, jest mniej aktów wandalizmu-zniszczeń oraz postaw agresywnych w placówce i wokół niej.

Zasady korzystania z zapisu systemu monitoringu w szkole:

- W IX Liceum Ogólnokształcącym w Sosnowcu celem zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki budynek i teren szkoły został objęty systemem monitoringu CCTV.
- System monitoringu objęty jest budynek szkoły – 16 kamer oraz teren przyszkolny- boiska szkolne- 12 kamer. Kamery są rozmieszczone w sposób nienaruszający prywatności uczniów i pracowników szkoły (korytarze, szatnie, półpiętro).
- Centrum informacyjno-wizualne monitoringu jest umieszczone w tzw. „dyżurce szkoły”.
- Osobą odpowiedzialną za całość systemu jest dyrektor szkoły, w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub inna osoba wyznaczona.
- Zapis z monitoringu szkoły i terenu przyszkolnego jest na bieżąco śledzony przez wyznaczoną osobę, która o wszystkich nieprawidłowościach w

funkcjonowaniu placówki powiadamia w trybie natychmiastowym dyrektora lub osobę go zastępującą w szkole.

- Uprawniony do korzystania z zapisu monitoringu jest dyrektor szkoły (poprzez hasło), lub osoba przez niego wskazana.
- Nauczyciele, rodzice, instytucje i osoby prywatne mogą przeglądać zapis z monitoringu po uzyskaniu zgody dyrektora. Uczniowie wyłącznie za zgodą dyrekcji w towarzystwie rodziców.
- Dopuszcza się możliwość przekazania zapisu z monitoringu, instytucjom powołanym do ochrony prawa: sądy, prokuratura, policja, w uzasadnionych przypadkach inne.
 - Zapis z monitoringu szkoły jest przechowywany nie krócej niż 30 dni.

2. Wizja szkoły

IX Liceum Ogólnokształcące w Sosnowcu to nowoczesna placówka oświatowa, która:

- spełnia wymagania i oczekiwania młodzieży, rodziców oraz nauczycieli;
- zapewnia wysoką jakość nauczania i wysoką kulturę uczenia się;
- uczy myślenia i rozwiązywania problemów, mierzenia się z wyzwaniami;
- sprzyja całościowemu rozwojowi uczniów, wyposażając w kompetencje najbardziej pożądane z perspektywy gospodarki i społeczeństwa;
- kształtuje poczucie więzi ze swoją szkołą, miejscowością i ojczyzną.

3. Misja szkoły

Szkoła powinna kontynuować dobre wzorce wypracowane przez Gimnazjum nr 9 im. Jana Pawła II i jednocześnie być placówką nowoczesną, wdrażającą wysokie standardy nauczania i wychowania. Powinna także przygotować ucznia do podjęcia odpowiedzialnej decyzji dotyczącej wyboru kierunku studiów wyższych w kontekście coraz bardziej wymagającego rynku pracy.

4. Sylwetka absolwenta szkoły

I. Potrafi się uczyć, jest świadomy wagi wiedzy i wykształcenia w kształtowaniu swojej przyszłości.

II. Zna i stara się przestrzegać norm współżycia społecznego.

III. Dostrzega wpływ innych osób i doświadczeń życiowych na kształtowanie własnego systemu wartości.

Dążeniem IX Liceum Ogólnokształcącego w Sosnowcu jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,

- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

5. Koncepcje teoretyczne Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

Z dniem 1 września 2017 r., na mocy przepisów Ustawy Prawo oświatowe, wprowadzono warunki umożliwiające wzmocnienie wychowawczej funkcji szkoły. Poprzez wychowanie rozumie się „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży” (art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe). Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej– ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) psychicznej– ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) społecznej– ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
- 4) aksjologicznej– ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Uzupełnieniem procesu wychowania są działania o charakterze profilaktycznym. Ich istotą jest:

- wspomaganie ucznia w zakresie tworzenia umiejętności niezbędnych w radzeniu sobie z trudnościami mających wpływ na prawidłowy rozwój, a także zdrowy styl życia
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka
- inicjowanie i wspomaganie czynników chroniących

Z dniem 1 września 2019 r. szkoła została zobligowana do opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego na podstawie wyników corocznej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Profilaktyka to proces nastawiony na:

- a)eliminację lub redukcję czynników ryzyka,

b)wzmacnianie czynników chroniących.

Poziomy działań profilaktycznych

I. Profilaktyka uniwersalna

Adresowana do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych lub zaburzeń. Na tym etapie działania przede wszystkim ukierunkowane są na tworzeniu wspierającego, otwartego i przyjaznego klimatu szkoły.

II. Profilaktyka selektywna

Adresowana do grup zwiększonego ryzyka (np. młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, uczniów z deficytami poznawczymi). W ramach działań profilaktycznych organizowane są oddziaływania w formie indywidualnej lub grupowej.

III. Profilaktyka wskazująca

Adresowana do jednostek z wysokiego ryzyka. W zakresie działań angażuje się instytucje zewnętrzne świadczące usługi o charakterze psychologicznym i medycznym.

STRATEGIE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH:

a)Strategie informacyjne

Dostarczenie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, a tym samym umożliwienie dokonania wyboru.

b)Strategie edukacyjne

Pomagają w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych

c)Strategie działań alternatywnych

Pomagają w zaspokojeniu ważnych potrzeb młodzieży, osiągnięciu satysfakcji, a także angażowaniu jednostek w pozytywną działalność (sportową, artystyczną, społeczną).

d)Strategie interwencyjne

Podjęmowane działania mają na celu pomoc osobą z trudnościami w identyfikowaniu i rozwiązywaniu ich problemów, a także wspieranie w sytuacjach kryzysowych. Wśród oddziaływań interwencyjnych najczęściej stosuje się: poradnictwo, doradztwo, sesje interwencyjne, telefon zaufania).

e)Strategie zmniejszania szkód

Adresatem podejmowanych działań są grupy najwyższego ryzyka.

f) Strategie zmian środowiskowych

Celem działania jest identyfikacja i zmiana czynników środowiska społecznego i fizycznego, które generują zachowania problemowe.

g) Strategie zmian przepisów

Skierowane do całej społeczności. Polegają na zmianach w zakresie regulacji prawnych, mają na celu także ograniczenie dostępu do środków odurzających, a także ich dystrybucji.

Zachowania ryzykowne dotyczą zdrowia fizycznego, psychicznego i otoczenia społecznego (K. Ostaszewski, 2003).

1. używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
2. wczesna aktywność seksualna,
3. zachowania agresywne i przestępcze,
4. porzucanie nauki szkolnej,
5. ucieczki z domu.

Systemowe podejście do profilaktyki związane jest z określeniem czynników ryzyka i czynników chroniących.

Czynniki ryzyka to wszystkie elementy związane z jednostką, rodziną i lokalną społecznością zwiększające ryzyko wystąpienia zachowań ryzykownych.

Czynniki chroniące to wszystkie elementy osłabiające działanie czynników ryzyka.

Wykorzystano także następujące podstawy teoretyczne, wyjaśniające przyczynę problemu:

1. *teoria zachowań problemowych Jessorów*

Zdaniem naukowców (Jessor & Jessor), różne zachowania ryzykowne młodzieży pełnią podobną funkcję, tak jak i zachowania konwencjonalne. Mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb, a także realizowanie celów rozwojowych. Zachowania ryzykowne, zgodnie z badaniami, mają dostarczyć jednostce korzyści. Teoria ta głosi, iż korzyści mają dla młodzieży większe znaczenie, aniżeli negatywne konsekwencje.

2. *koncepcja czynników chroniących RESILIENCE*

Teoria ta stanowi o procesach i mechanizmach, które wpływają pozytywnie na funkcjonowanie jednostki, pomimo wystąpienia przeciwności losu, a także traumatycznych przeżyć.

3. koncepcja wzmocnienia odporności (A. Fuller)

Teoria ta stanowi o występowaniu czynników chroniących jednostkę, a także wspierających prawidłowy rozwój.

6. Diagnoza

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczno opracowany został na podstawie diagnozy przy użyciu następujących narzędzi:

- a. ankiety,
- b. rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami prowadzone przez wychowawców, pedagoga szkolnego i doradcę zawodowego
- c. obserwacja zachowań uczniów,
- d. analiza osiągnięć szkolnych (badanie poziomu przyrostu wiedzy i umiejętności, konkursy, wyniki egzaminów),
- e. analiza dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczej (dzienniki, notatki służbowe, dokumentacja pedagoga szkolnego),
- f. inna dokumentacja (kierowanie spraw do SR, współpraca z kuratorami, z PPP nr 2)
- g. wnioski z ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego 2018/2019

Dokonano diagnozy sytuacji wychowawczej oraz ewaluacji celów Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego. Diagnoza ta objęła całe środowisko szkolne (uczniowie, nauczyciele, rodzice, pracownicy niepedagogiczni).

Jej wynik skierował naszą uwagę na dokładniejsze zbadanie problematyki. W ten sposób ujawniono **czynniki ryzyka:**

- a. nadmierne korzystanie z telefonów komórkowych, smartfonów i komputera
- b. wagarowanie
- c. palenie tytoniu i e-papierosów
- d. niewłaściwe odżywianie się
- e. wykluczanie kogoś z grupy
- f. agresja i przemoc w Internecie
- g. przezywanie, wyśmiewanie, obrażanie, złość i agresja
- h. spożywanie alkoholu (pojedynczy uczniowie)
- i. niska potrzeba młodzieży korzystania z pomocy specjalisty w sytuacjach kryzysowych (nauczyciela, pedagoga czy psychologa w szkole i poza nią)

Do **czynników ochronnych** zaliczono:

- a. rodzinę jako źródło wsparcia
- b. możliwość rozmowy z nauczycielami
- c. dyscyplina

- d. świadomość konsekwencji
- e. system wartości i przekonań
- f. wzorce

g. świadomość zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych (dopalaczy)

- i. umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych (np. z presją rówieśniczą)
- j. satysfakcja rodziców z kontaktów z nauczycielami

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny oparto na założeniach ekologicznego modelu profilaktyki, która określa filary działań szkoły:

- a) wspieranie ucznia w rozwoju,
- b) ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia,
- c) inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi.

Adresowany jest do całej społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli oraz pracowników niepedagogicznych. Odnosi się także do społeczności lokalnej.

7. Priorytety w roku szkolnym 2019/ 2020

Uwzględniając wszystkie powyższe dane, ustalono następujące priorytety wychowawcze:

- a. poprawa umiejętności komunikowania się
- b. budowanie poczucia wspólnoty grupowej, rozwijanie umiejętności pracy zespołowej
- c. odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznościowych, bezpieczeństwo w Internecie
- d. wzmacnianie wychowawczej roli szkoły
- e. wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów
- f. kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
- g. rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci
- h. kontynuowanie działań szkoły w zakresie dostarczania rzetelnej wiedzy na temat alkoholu i działania substancji psychoaktywnych na organizm młodego człowieka oraz przełamywania stereotypów myślowych na temat używek.
- i. propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu
- j. edukacja zdrowotna młodzieży
- k. uświadamianie roli wsparcia psychologicznego

Realizacja priorytetów będzie przebiegała w oparciu o Program Wychowawczo- Profilaktyczny Szkoły oraz polegała na przestrzeganiu przez

społeczność szkolną:

- a) zapisów Statutu i zasad wewnątrzszkolnego oceniania
- b) procedur wewnątrzszkolnych,
- c) praw ucznia, dziecka, człowieka,
- d) zasad współdziałania, współdziałania i rozwiązywania problemów w społeczności szkolnej.

W celu określenia priorytetu wzięto pod uwagę pięć następujących czynników:

- a) duża częstotliwość występowania problemu,
- b) wysoka ranga problemu,
- c) szczególna uciążliwość i zagrożenia,
- d) łatwość wprowadzenia zmiany,
- e) dostępność środków i innych zasobów.

Aby wyznaczyć cele szczegółowe do wybranego priorytetu dokonano analizy problemu według procedury „trzech kroków”.

Krok pierwszy określa możliwe przyczyny:

- a) lekceważące i przedmiotowe traktowanie dziecka w rodzinie,
- b) obserwowanie i doświadczanie agresji słownej w domu i w szkole,
- c) brak reakcji dorosłych na tego typu zachowania,
- d) niezaspokojone potrzeby: akceptacji, bezpieczeństwa, przynależności rodzinnej,
- e) wzmacnianie wzorca przez media,
- f) nieznajomość właściwych sposobów komunikowania się i nawiązywania więzi,
- g) nieumiejętność odreagowania we właściwy sposób,
- h) brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
- i) brak wiedzy w zakresie zdrowego stylu życia
- j) niska świadomość patologii społecznych
- k) brak znajomości mechanizmu uzależnienia

Krok drugi określa sposoby zlikwidowania i/lub złagodzenia problemów, skorygowania skutków i zapobiegania im w przyszłości:

- a) rozmowa z rodzicami,
- b) pozytywne wzory dla uczniów,
- c) korekcyjne zaspokajanie ważnych potrzeb uczniów,
- d) umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych,

- e)system kontroli kontaktu z agresją w massmediach,
- f)trening w wyrażaniu trudnych emocji,
- g)wprowadzanie jasnych norm i zasad ich egzekwowania i przestrzegania.
- h)edukacja zdrowotna
- i)realizacja profilaktyki
- j)psychoedukacja

Krok trzeci określa zasoby społeczności szkolnej pomocne w likwidacji przyczyn problemów:

- a)komunikatywność wychowawców klas,
- b)konsultacje z pedagogiem dla nauczycieli mających kłopoty z trudnymi uczniami,
- c)fakt udziału nauczycieli w warsztatach psychoedukacyjnych z zakresu radzenia sobie z emocjami i rozwiązywania problemów oraz uzależnień.

8. Cele programu

Wybrany priorytet stanowił podstawę do określenia celów ogólnych programu. Ustalono następujące ogólne cele wychowawcze:

- 1.Uczeń kształtuje umiejętność współlistnienia i współdziałania w grupie rówieśniczej (integracja grupy) oraz społecznej.
- 2.Uczeń doskonali swoje umiejętności porozumiewania się z rówieśnikami i dorosłymi.
- 3.Uczeń jest świadomy swoich zasobów (możliwości) i ograniczeń, kształtuje umiejętność wyznaczania granic w relacjach z innymi ludźmi.
- 4.Uczeń dba o swoje zdrowie, jest świadomy czym są uzależnienia i jaki wpływ mają na niego
- 5.Uczeń poszukuje wiedzy o otaczającym go świecie przy użyciu książek

Wszystkie w/w cele ogólne uwzględniają następujące aspekty wychowania:

- 1.wspomaganie naturalnego rozwoju,
- 2.kształtowanie sposobu myślenia i postaw,
- 3.profilaktyka,
- 4.korekcja deficytów i urazów.

Uwzględniając wiedzę teoretyczną, jak również opierając się na diagnozie, ustalono następujący priorytet wychowawczy:

Podjęcie kroków zaradczych mających na celu poprawę umiejętności komunikowania się, a także podniesienie poziomu poczucia bezpieczeństwa.

Cele ogólne Programu Wychowawczego będą realizowane poprzez cele szczegółowe – operacyjne, które przełożono na zadania.

Cel główny - wychowawczy oraz cele operacyjne dla uczniów IX Liceum Ogólnokształcącego w Sosnowcu

Cel wychowawczy:

Uczeń jest świadomy swoich zasobów i ograniczeń, potrafi wyznaczać granice własnej niezależności i odpowiedzialności. Umie ponosić odpowiedzialność za siebie i innych. Kieruje się zasadą bezpieczeństwa, poszanowania siebie i godności innych.

KLASA I Liceum Ogólnokształcącego

Lp.	Cele operacyjne	Zadania	Termin	Osoba odpowiedzialna	Sposób ewaluacji
1	Stwarzamy pozytywne warunki do nawiązania więzi emocjonalnej i społecznej w grupie klasowej	tworzymy kontrakt klasowy (IX) przeprowadzamy zajęcia integracyjne	I sem.	Wychowawca	kontrakt klasowy obserwacja przez osoby prowadzące
		przypominamy o prawach i obowiązkach oraz o zasadach działania społeczności szkolnej		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	dokumentacja wychowawcy klasy, dziennik lekcyjny
		organizujemy imprezy klasowe, szkolne, środowiskowe i uczestniczymy w nich		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	
		rozwijamy umiejętność nawiązywania kontaktów w grupie oraz budowania empatii		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	test socjometryczny (X, IV)
		dyskutujemy na temat poszanowania bliźniego, zjawiska wykluczania z grupy		nauczyciel religii	dziennik lekcyjny
		pobudzamy do refleksji nad zakresem i poziomem otwartości własnej i członków grupy		wychowawca	obserwacja, sondaż,
			wychowawca	obserwacja: wychowawca	

		ćwiczymy umiejętność podejmowania wspólnych decyzji		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	rodzice nauczyciele
		doskonalimy umiejętność asertywnego wyrażania własnych opinii niezgodnych z opiniami innych bez obrażania, złości czy agresji		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	
2	Poznajemy zasady precyzyjnego komunikowania się oraz zasady sprzyjające jasności wypowiedzi	wzmacniamy kondycję psychiczną, która ułatwi powstawanie w psychice ucznia mechanizmów obronnych, pozwalających przełamywać bariery bez używania agresji i przemocy	I sem. II sem.	wychowawca	dziennik lekcyjny
		doskonalimy umiejętność skutecznego porozumiewania się			
		ćwiczymy umiejętność wyrażania i obrony swoich praw oraz prawa innych do asertywnej odmowy			
		poznajemy techniki ułatwiające aktywne słuchanie (parafraza, odzwierciedlanie uczuć, dowartościowanie, wyjaśnianie)		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	
		zwracamy uwagę na kulturę słowa podczas wypowiedzi i dyskusji z rówieśnikiem i osobą dorosłą		wychowawca	
		ćwiczymy umiejętność negocjacji nastawionej na współpracę		nauczyciel informatyki, wychowawca	
		zwiększamy świadomość na temat korzystania z nośników informacji, ze szczególnym uwzględnieniem działań niezgodnych z prawem		wychowawca, nauczyciele przedmiotów, pedagog	obserwacja: wychowawca, rodzice, nauczyciele
3	Poznajemy siebie z własnego doświadczenia i opisu innych osób oraz	niesiemy pomoc w uświadamianiu roli innych osób i doświadczeń życiowych w kształtowaniu własnego systemu wartości (np. wolontariat)	I sem.	wychowawca, pedagog	obserwacja: wychowawca, rodzice,

dostrzegamy zakres swoich możliwości i zachowań	poszerzamy orientację na temat różnych stylów życia, pogłębiamy samoświadomość w zakresie preferowanego stylu życia (akceptacja i tolerancja)		wychowawca	nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy
	uświadamiamy sobie istotę sytuacji konfliktowej i własnej strategii			
	pogłębiamy refleksje nad własną przyszłością, uświadamiamy sobie znaczenie własnej aktywności w kształtowaniu swego życia		wychowawca, doradca zawodowy	dokumentacja wychowawcy
			wychowawca, doradca zawodowy	
	rozwijamy poczucie sprawstwa		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	
	dokonyjemy samooceny, dążymy do pozytywnego myślenia o sobie		wychowawca, nauczyciele przedmiotów, pedagog	
	pobudzamy motywację do pracy nad sobą		doradca zawodowy	
	rozszerzamy informacje edukacyjne i zawodowe		doradca zawodowy	
	konfrontujemy własne osiągnięcia i umiejętności z oczekiwaniami pracodawców		doradca zawodowy	
dokonyjemy planu swojej kariery	wychowawca, nauczyciele przygotowujący			

4	Tworzymy tradycję szkoły, miasta, regionu i uczestniczymy w jej kultywowaniu. Kształtujemy postawę patriotyczną	bierzemy udział w ważnych uroczystościach klasowych, szkolnych, środowiskowych, ogólnopolskich	wg harmonogramu świąt, uroczystości, konkursów i wycieczek szk., akcji wolontaryjnych	wychowawca, nauczyciele przygotowujący	obserwacja dokonań uczniów
		uczestniczymy w konkursach i imprezach związanych z tradycją i historią lokalną		koordynator SKR	dokumentacja SKW
		angażujemy się w działalność wolontaryjną		wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy	dokumentacja wychowawcy, pedagoga
5.	Zapobiegamy patologiom, uzależnieniom. Dbamy o zdrowy styl życia. Uczymy się odpowiedzialności.	<p>zdoływamy informacje o roli i znaczeniu rodziny w życiu człowieka</p> <p>uczymy się wzmacniać więzi w rodzinach</p> <p>promujemy pozytywne wzorce</p> <p>dbamy o spełnianie obowiązku nauki</p> <p>zdoływamy wiedzę o trzeźwym stylu życia kształtujemy świadomość zagrożeń cywilizacyjnych, uczymy się o chorobach cywilizacyjnych, poznajemy wpływ stresu na funkcjonowanie jednostki</p> <p>poszerzamy wiedzę o substancjach psychoaktywnych i zaburzeniach psychicznych</p> <p>poszerzamy wiedzę na temat szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów</p>	I i II semestr	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy	dokumentacja wychowawcy, pedagoga

	<p>diagnostujemy zasoby własne i planujemy ścieżkę kariery zawodowej</p> <p>wiemy jak bezpiecznie korzystać z Internetu, znamy zjawisko cyberprzemocy</p> <p>propagujemy wiedzę w zakresie działalności instytucji pomocowych dla osób uzależnionych i uświadamiamy rolę wsparcia psychologicznego</p>			
--	--	--	--	--

Efekty działań wychowawczych (klasa I)

Uczeń:

1. Dostrzega wpływ innych osób i doświadczeń życiowych na kształtowanie własnego systemu wartości.
2. Potrafi wyznaczyć sobie cel i dążyć do jego osiągnięcia.
3. Potrafi konstruktywnie komunikować się
4. Zna i stosuje zasady aktywnego słuchania.
5. Jest świadomy zagrożeń jakie niosą patologie społeczne i uzależnienia
6. Cechuje się postawą otwartą na innych, jest tolerancyjny
7. Ma świadomość swoich zasobów

Cel wychowawczy:

Uczeń jest świadomy swoich zasobów i ograniczeń, potrafi wyznaczać granice własnej niezależności i odpowiedzialności. Umie ponosić odpowiedzialność za siebie i innych. Kieruje się zasadą bezpieczeństwa, poszanowania siebie i godności innych. Jest samodzielny, kreatywny i innowacyjny.

KLASA II Liceum Ogólnokształcącego

Lp	Cele operacyjne	Zadania	Termin	Osoba odpowiedzialna	Sposób ewaluacji
1	Stwarzamy pozytywne	tworzymy kontrakt klasowy (IX)	I sem.	wychowawca	kontrakt

	warunki do nawiązania więzi emocjonalnej i społecznej w grupie klasowej	informujemy o prawach i obowiązkach ucznia oraz o zasadach działania społeczności szkolnej		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	dokumentacja wychowawcy
		organizujemy imprezy klasowe i szkolne		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	dziennik lekcyjny
		dyskutujemy na temat poszanowania bliźniego		nauczyciel religii	dziennik lekcyjny
		dokonujemy analizy celów, struktury i ról grupowych		wychowawca	test socjometryczny (X, IV)
		dyskutujemy na temat cech wzbudzających zaufanie, sympatię		wychowawca	rozmowa uczeń-uczeń, uczeń-nauczyciel
		rozwijamy umiejętność uważnego słuchania		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	obserwacja
		rozwijamy umiejętność współdziałania w grupie		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	obserwacja
2	Poznajemy zasady komunikacji bez przemocy.	<p>poznajemy sposoby organizacji środowiska i techniki efektywnego uczenia się poszukujemy wiedzy w w/w zakresie w literaturze</p> <p>określamy sposoby jasnego wypowiedziania się (komunikacja werbalna i niewerbalna)</p> <p>poznajemy style komunikowania się i komunikację bez przemocy</p>	I sem.	<p>nauczyciele przedmiotów, wychowawca, pedagog szk.</p> <p>wychowawca, pedagog szk. wychowawca, nauczyciele przedmiotów</p> <p>wychowawca, pedagog szk. nauczyciele przedmiotów</p>	obserwacja: wychowawca, rodzice, nauczyciele

		<p>poznajemy przyczyny zakłóceń komunikacji - bariery</p> <p>uczymy się używać komunikatu „Ja”</p> <p>rozwijamy empatię</p> <p>uczymy się kulturalnego korzystania z usług internetowych, takich jak: poczta, grupy dyskusyjne itp.</p>		<p>wychowawca doradca zawodowy</p> <p>wychowawca, nauczyciele przedmiotów</p> <p>wychowawca, nauczyciele przedmiotów</p> <p>nauczyciel informatyki, wychowawca, nauczyciele przedmiotów</p>	
3	Poznajemy siebie w relacji z innymi	<p>dokonujemy analizy własnego funkcjonowania w różnych rolach społecznych</p> <p>rozwijamy umiejętność interpretowania sytuacji z różnych punktów widzenia</p> <p>wzmacniamy poczucie samodzielności i zaradności w sytuacjach trudnych</p> <p>zachęcamy do rozwijania mocnych stron własnej osobowości i pozytywnych postaw wobec innych ludzi (np. wolontariat)</p> <p>poznajemy rolę i metody radzenia sobie ze stresem</p> <p>rozwijamy swoje zainteresowania i umiejętności</p>	I sem.	<p>wychowawca, nauczyciele przedmiotów</p> <p>wychowawca nauczyciele przedmiotów</p> <p>wychowawca wychowawca, nauczyciele przedmiotów</p> <p>wychowawca, nauczyciele przedmiotów</p> <p>doradca zawodowy wychowawca, n- le przedmiotów</p>	<p>obserwacja: wychowawca, nauczyciele, rodzice, uczniowie, pedagog, psycholog</p>

4	<p>Tworzymy tradycję szkoły, miasta, regionu, kraju i uczestniczymy w jej kultywowaniu. Kształtujemy postawę patriotyczną</p>	<p>bierzemy udział w ważnych uroczystościach klasowych, szkolnych, środowiskowych (zgodnie z harmonogramem świąt, uroczystości), uczymy się zasad samorządności i demokracji</p>	<p>wg harmonogram u świąt, uroczystości, konkursów i wycieczek szkolnych, akcji wolontaryjnych</p>	<p>wychowawca, nauczyciele przedmiotów</p>	<p>dokumentacja wychowawcy</p>
5	<p>Zapobiegamy patologiom i uzależnieniom</p>	<p>przestrzegamy zasad odpowiedniego ubioru i nienaganego wyglądu</p> <p>uczestniczymy w konkursach i imprezach związanych z tradycją i historią lokalną, a także projektach ogólnopolskich i wymianach międzynarodowych reprezentując Polskę z należytą kulturą i postawą</p>			<p>I i II sem.</p>
		<p>angażujemy się w działalność wolontaryjną</p> <p>rozpoznajemy zagrożenia i doskonalimy umiejętność reagowania na nie</p> <p>wykazujemy negatywną postawę wobec wszelkich używek</p> <p>propagujemy wiedzę dotyczącą patologii społecznych</p> <p>posiadamy wiedzę dotyczącą narkotyków, dopalaczy, negatywnych skutków palenia papierosów i e-papierosów; wiemy czym są i jak działają na organizm substancje psychoaktywne</p> <p>kształtujemy świadomość dotyczącą uzależnień behawioralnych</p> <p>zdobywamy wiedzę o tym czym są i jak działają sekty</p> <p>propagujemy wiedzę w zakresie działalności instytucji pomocowych dla osób uzależnionych i uświadamiamy rolę wsparcia psychologicznego</p>		<p>dokumentacja SKW</p> <p>dokumentacja wychowawcy, pedagoga, doradcy</p>	

6.	Kształtujemy postawę prozdrowotną	<p>rozwijamy właściwą postawę wobec życia i zdrowia jako najważniejszych wartości</p> <p>rozwijamy świadomość dotyczącą wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne</p> <p>poszerzamy świadomość prozdrowotną, zdobywamy wiedzę na temat zjawiska nadwagi i właściwego odżywiania się</p> <p>zdobynamy i propagujemy wiedzę dotyczącą zaburzeń zdrowia psychicznego</p>	II sem.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy	dokumentacja wychowawcy, pedagoga, doradcy
7.	Dbamy o bezpieczeństwo	<p>propagujemy wiedzę na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych</p> <p>wiemy jak bezpiecznie korzystać z Internetu, rozpoznajemy zjawisko cyberprzemocy</p> <p>rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów</p> <p>rozwijamy umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy</p> <p>utrwalamy umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu</p> <p>rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>	I i II sem.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy	dokumentacja wychowawcy, pedagoga, doradcy

8.	Kształtujemy aktywną postawę wobec nauki, przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy	<p>doskonalimy umiejętność rozpoznawania swoich mocnych i słabych stron</p> <p>rozwijamy zainteresowania i uzdolnienia</p> <p>kształtujemy postawę twórczą</p> <p>podnosimy efekty kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych</p> <p>uczymy się planowania i dobrej organizacji własnej pracy</p> <p>współpracujemy z instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy</p>	I i II sem.	doradca zawodowy wychowawcy, nauczyciele, pedagog,	dokumentacja doradcy, wychowawcy, pedagoga,
9.	Stwarzamy pozytywne warunki edukacji i wychowania	<p>współpracujemy z rodzicami, wspieramy ich w procesie wychowawczym</p> <p>analizujemy frekwencję uczniów</p> <p>systematycznie informujemy rodziców o absencji uczniów</p> <p>przygotowujemy wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami,</p>	I i II sem.	dyrektor, wicedyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy	dokumentacja dyrektora, wicedyrektora, wychowawcy, pedagoga, doradcy

Efekty działań wychowawczo- profilaktycznych (klasa druga)

Uczeń:

- 1.Przestrzega normy współżycia społecznego.
- 2.Dba o kulturę żywego słowa, kształtuje nawyki grzecznościowe.
- 3.Potrafi dostrzec właściwe i niewłaściwe zachowanie.
- 4.Jest świadomy swoich zasobów i ograniczeń.

5. Zna zagrożenia jakie niosą patologie i uzależnienia
1. Współtworzy i przestrzega normy grupowe.
 2. Wyraża chęć i potrzebę działania w grupie klasowej, szkolnej, pozaszkolnej.
 3. Chętnie integruje się z klasą.
 4. Uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, środowiska, kraju
 5. Wie, jak zorganizować proces uczenia się
 6. Bezpiecznie korzysta z Internetu
 7. Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych
 8. Współpracuje z innymi
 9. Zna wartość nauki i pracy
 10. Angażuje się w działalność wolontariacką
 11. Wykazuje się postawą patriotyczną

Cel wychowawczy: *Uczeń doskonali swoje umiejętności komunikacyjne. Wzmacnia postawę prozdrowotną. Doskonali wiedzę w zakresie bezpieczeństwa*

KLASA III

Lp.	Cele operacyjne	Zadania	Termin	Osoba odpowiedzialna	Sposób ewaluacji
1	Stwarzamy pozytywne warunki do nawiązania więzi emocjonalnej i społecznej w grupie klasowej, szkolnej, pozaszkolnej	aktualizujemy kontrakt klasowy (IX)	I sem.	wychowawca,	kontrakt klasowy
		przypominamy i informujemy o prawach i obowiązkach oraz o zasadach działania społeczności szkolnej		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	dokumentacja wychowawcy, dziennik lekcyjny
		zwiększamy świadomość na temat czynników sprzyjających rozwojowi grupy i naruszających rozwój grupy		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	test socjometryczny (X, IV)

		pobudzamy do ekspresji twórczej		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	analiza pracy młodzieży
		uświadamiamy znaczenie reguł i norm grupowych dla współżycia i współpracy		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	obserwacja zachowań uczniów
		dyskutujemy na temat poszanowania bliźniego		nauczyciel religii	dziennik klasowy
		zwiększamy poczucie tożsamości grupowej		Wychowawca, n-le przedmiotów	obserwacja zachowań uczniów
		rozwijamy umiejętność zachowań asertywnych		Wychowawca, n-le przedmiotów	obserwacja zachowań uczniów
		organizujemy imprezy klasowe, szkolne, środowiskowe i uczestniczymy w nich		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	dziennik lekcyjny, sprawozdania
2	Poznajemy zasady precyzyjnego komunikowania się oraz zasady sprzyjające jasności wypowiedzi	dokonyjemy analizy przyczyn błędów w odbiorze komunikatu i poznajemy sposoby ich uniknięcia (bariery)	I sem. II sem.	wychowawca	rozmowy z uczniami: wychowawca, nauczyciele, rodzice
		uświadamiamy znaczenie przestrzegania zasad komunikacji w dyskusji		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	
		ćwiczymy umiejętność wyrażania uczuć negatywnych przy użyciu komunikatu „Ja”		wychowawca	obserwacja, rozmowy: wychowawca, nauczyciele, rodzice
		uświadamiamy znaczenie kontroli w ekspresji wyrażanych uczuć		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	

		rozwijamy umiejętność konstruktywnego rozwiązywania konfliktów		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	obserwacja, rozmowy: wychowawca, nauczyciele, rodzice, pedagog
		uświadamiamy sobie zasady korzystania z nośników informacji ze szczególnym uwzględnieniem działań niezgodnych z prawem		nauczyciele przedmiotów, wychowawca, pedagog	
3	Poznajemy siebie z własnego doświadczenia i opisu innych osób oraz dostrzegamy zakres swoich możliwości i zachowań	zwiększamy świadomość własnych potrzeb i potrzeb innych ludzi (np. działalność charytatywna)	I sem.	wychowawca	rozmowy: wychowawca-uczniowie pedagog-uczniowie
		poszerzamy wiedzę na temat cenionych wartości (moralnych)		wychowawca	
		ukazujemy różnice motywów ludzkich zachowań		wychowawca	
		wzmacniamy wiarę w możliwość zmiany siebie, pobudzamy		wychowawca,	
		motywację do samodoskonalenia		nauczyciele przedmiotów wychowawca, nauczyciele przedmiotów	
		poszerzamy świadomość własnych zasobów (zalet) i ograniczeń (wad)		Wychowawca	
		zwiększamy samoświadomość na temat czynników wpływających na samopoczucie. Uczymy się relaksu		doradca zawodowy	
		kształtujemy samoświadomość predyspozycji zawodowych		doradca zawodowy	
		poznajemy zawody, klasyfikujemy i wybieramy zawód zgodnie z predyspozycjami		doradca zawodowy	

4	Tworzymy tradycję szkoły, miasta, regionu i uczestniczymy w jej kultywowaniu	bierzemy udział w ważnych uroczystościach klasowych, szkolnych, środowiskowych (zgodnie z harmonogramem świąt, uroczystości)	wg harmonogramu świąt, uroczystości, konkursów i wycieczek szk., akcji wolontaryjnych	wychowawca, nauczyciele przedmiotów	dokumentacja wychowawcy
		uczestniczymy w konkursach i imprezach związanych z tradycją i historią lokalną		wychowawca, nauczyciele przedmiotów	obserwacja dokonań uczniów
5	Zapobiegamy patologiom i uzależnieniom	<p>angażujemy się w działalność wolontaryjną i propagujemy alternatywne formy spędzania czasu</p> <p>rozpoznajemy zagrożenia i doskonalimy umiejętność reagowania na nie (doskonalenie asertywności)</p> <p>kształtujemy negatywną postawę wobec wszelkich używek</p> <p>propagujemy wiedzę w zakresie działalności instytucji pomocowych dla osób uzależnionych i uświadamiamy rolę wsparcia psychologicznego</p> <p>kształtujemy wiedzę na temat zagrożeń cywilizacyjnych</p> <p>dostarczamy rzetelnej wiedzy na temat alkoholu i działania substancji psychoaktywnych na organizm młodego człowieka oraz przełamywania stereotypów myślowych na temat używek</p>		<p>koordynator SKW</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, zaproszeni specjaliści</p>	<p>dokumentacja SKW</p> <p>dokumentacja wychowawcy, pedagoga</p>
6.	Kształtujemy postawę prozdrowotną	nabywamy umiejętności dostrzegania indywidualnych różnic związanych ze sposobem reagowania na stres		II sem.	wychowawcy, nauczyciele,

		<p>doskonalimy umiejętności wyrażania własnych uczuć: dawania i przyjmowania informacji zwrotnej (bez obwiniania innych)</p> <p>rozwijamy umiejętności dokonywania oceny własnych umiejętności życiowych i planowania ich rozwoju</p> <p>doskonalimy umiejętności planowania, organizowania oraz oceniania własnego uczenia się, planowania przyszłości oraz wyznaczania celów i ich realizacji</p> <p>utrwalamy umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego, kładziemy nacisk na dbamy o zdrowie poprzez aktywność fizyczną</p> <p>zdobywamy wiedzę dotyczącą problematyki nadwagi</p> <p>rozwijamy postawę proaktywną, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.</p>		pedagog, doradca zawodowy	doradcy
7.	Dbamy o bezpieczeństwo	<p>rozwijamy postawy promujące abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych w wymiarach: emocjonalnym (pozytywny stosunek do abstynencji), poznawczym (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i behawioralnym (nieużywanie substancji psychoaktywnych)</p> <p>wiemy jak bezpiecznie korzystać z Internetu</p> <p>dostrzegamy wyzwania i zagrożenia związane z pełnieniem obecnych i przyszłych ról społecznych</p> <p>kształtujemy postawę zapobiegającą wczesnym kontaktom seksualnym i związanym z nimi</p>	I i II sem.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, doradca zawodowy	dokumentacja wychowawcy, pedagoga, doradcy

		<p>problemów</p> <p>utrwalamy informacje o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy</p>			
--	--	---	--	--	--

8.	<p>Kształtujemy aktywną postawę wobec nauki, przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy</p>	<p>doskonalimy umiejętność rozpoznawania swoich mocnych i słabych stron</p> <p>rozwijamy zainteresowania i uzdolnienia</p> <p>kształtujemy postawę twórczą</p> <p>podnosimy efekty kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych</p> <p>uczymy się planowania i dobrej organizacji własnej pracy</p> <p>współpracujemy z instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy</p> <p>dokonujemy orientacji zawodowej, wypełniamy testy kompetencji i uzdolnień</p> <p>rozwijamy techniki skutecznego uczenia się</p>	I i II sem.	<p>doradca zawodowy</p> <p>wychowawcy,</p> <p>nauczyciele,</p> <p>pedagog,</p>	<p>dokumentacja doradcy,</p> <p>wychowawcy,</p> <p>pedagoga,</p>
----	---	--	-------------	--	--

9.	<p>Stwarzamy pozytywne warunki edukacji i wychowania</p>	<p>współpracujemy z rodzicami, wspieramy ich w procesie wychowawczym</p> <p>analizujemy frekwencję uczniów</p> <p>systematycznie informujemy rodziców o absencji</p>	I i II sem.	<p>dyrektor,</p> <p>wicedyrektor,</p> <p>wychowawcy,</p> <p>nauczyciele,</p> <p>pedagog,</p> <p>doradca</p>	<p>dokumentacja dyrektora,</p> <p>wicedyrektora,</p> <p>wychowawcy,</p> <p>pedagoga,</p> <p>doradcy</p>
----	--	--	-------------	---	---

	uczniów		zawodowy	
	współpracujemy z organizacjami wspierającymi rodzinę			
	przygotowujemy wywiady, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami,			

Efekty działań wychowawczo- profilaktycznych (klasa III)

Uczeń:

1. Stara się przestrzegać normy współżycia społecznego.
2. Dbą o kulturę żywego słowa, kształtuje nawyki grzecznościowe.
3. Potrafi dostrzec właściwe i niewłaściwe zachowanie.
4. Jest świadomy swoich zasobów i ograniczeń.
6. Współtworzy i przestrzega normy grupowe.
7. Wyraża chęć i potrzebę działania w grupie klasowej, szkolnej, pozaszkolnej.
8. Chętnie integruje się z klasą.
9. Uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, środowiska, kraju
10. Wie, jak zorganizować proces uczenia się i zna techniki szybkiego uczenia się
11. Bezpiecznie korzysta z Internetu, zna zagrożenia wynikające z jego korzystania
12. Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych
13. Współpracuje z innymi
14. Zna wartość nauki i pracy
15. Angażuje się w działalność wolontariacką
16. Wykazuje się postawą patriotyczną
17. Wie czym są zagrożenia cywilizacyjne
18. Diagnozuje własne zasoby
19. Wykazuje się postawą otwartą wobec innych, jest tolerancyjny
20. Wie jak reagować w sytuacjach trudnych i zagrożenia

21. Posiada wiedzę na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz stereotypów panujących w społeczeństwie

9. Plan działań

KLASA I

I. ORGANIZACJA I PRZYGOTOWANIE DO PRACY

- Zasady wewnątrzszkolnego oceniania z zachowania, kryteria oceniania, statut szkoły, dokumenty szkoły, obowiązek nauki
- Wybór samorządu klasowego. Zasady kulturalnego zachowania się wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły
- Realizacja programu „ARS, czyli jak dbać o miłość”
- Procedury postępowania w trudnych sytuacjach.
- Kontrakt klasowy – aktualizacja kontraktu klasowego.
- Sposoby i metody organizacji nauki i czasu wolnego.

II. INTEGRACJA GRUPY

- 1.Analiza samopoczucia członków grupy, pobudzenie motywacji do działania integracyjnego.
- 2.Inspirowanie grupy własnymi pomysłami – akceptacja i tolerancja.
- 3.Rozwijanie umiejętności podejmowania współpracy w grupie.
- 4.Zapobieganie wykluczenia członków z grupy rówieśniczej.

III. KOMUNIKOWANIE SIĘ

- 1.Poznanie i ćwiczenie technik ułatwiających aktywne słuchanie (parafraza, odzwierciedlanie uczuć, dowartościowanie, wyjaśnianie).
- 2.Przypomnienie cech jasnego wysławiania się (ton głosu, szybkość mówienia, język wypowiedzi, itp.).
- 3.Próba oceny swoich umiejętności dyskusyjnego w aspekcie rzeczowości, argumentów i szacunku dla cudzych poglądów.
- 4.Rozwijanie umiejętności odczytywanie emocji przeżywanych przez partnera. Kształtowanie empatii

IV. ROZWÓJ OSOBISTY

1. Wpływ przeżyć osobistych w okresie dojrzewania na myślenie, zachowanie, aktywność.
2. Wzmocnienie poczucia własnej wartości.
3. Kształtowanie osobowości ucznia poprzez motywację do działania w szkolnych i pozaszkolnych kołach zainteresowań.
4. Motywowanie do nauki poprzez prezentowanie sylwetek wybitnych przedstawicieli świata nauki
5. Działalność wolontaryjna

V. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW, KONFLIKTÓW, PODEJMOWANIE DECYZJI

1. Rozwijanie i doskonalenie umiejętności planowania.
2. Kształtowanie umiejętności ukierunkowania swoich działań w celu osiągnięcia wspólnego celu (podjęcie wspólnej decyzji).
3. Rozwijanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów i konfliktów
4. Ćwiczenie umiejętności negocjacji nastawionych na współpracę.
5. Stres – pogłębienie umiejętności obniżania lęku, pozytywnego myślenia (ćwiczenie technik).

VI. ASERTYWNOŚĆ I TOLERANCJA

1. Rozwijanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych opinii.
2. Ćwiczenie umiejętności asertywnego wypowiedzania własnych opinii niezgodnych z opiniami innych.

VII. PROFILAKTYKA

1. Zwiększenie samoświadomości poprzez uczestnictwo w pogadankach na temat szkodliwości: palenia papierosów i e-papierosów, picia alkoholu, zażywania innych środków psychoaktywnych, nowych zagrożeń
2. Zwiększenie samoświadomości ucznia poprzez uczestnictwo w pogadankach na temat profilaktyki zdrowotnej.
3. Zagrożenia cywilizacyjne, w tym: cyberprzemoc, sekty, zdrowie psychiczne i choroby psychiczne, choroby psychosomatyczne
3. "Klasa bez problemu"- program profilaktyczny
4. Bezpieczne korzystanie z Internetu
5. Propagowanie wiedzy w zakresie działalności instytucji pomocowych
6. Uświadamianie rolę wsparcia psychologicznego

VIII. DIAGNOZA GRUPY

1. Test socjometryczny Morena (październik i kwiecień).

IX. IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE

1. Wg potrzeb (2h).

X. DORADZTWO ZAWODOWE

- a. Rozszerzamy informacje edukacyjne i zawodowe. Ścieżka kariery.
- b. Dokonujemy planu kariery w oparciu o mocne i słabe strony

KLASA II

I. ORGANIZACJA I PRZYGOTOWANIE DO PRACY

1. Zasady wewnątrzszkolnego oceniania z zachowania, kryteria oceniania, statut szkoły, dokumenty szkoły.
2. Wybór samorządu klasowego. Zasady kulturalnego zachowania się wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły.
3. Realizacja programu „ARS, czyli jak dbać o miłość”
4. Procedury postępowania w trudnych sytuacjach.
5. Kontrakt klasowy – tworzenie i respektowanie norm klasowych.
6. Sposoby i metody organizacji nauki i czasu wolnego. Techniki uczenia się.

II. INTEGRACJA GRUPY

1. Budowanie poczucia wspólnoty grupowej.
2. Poznajmy się lepiej – uczenie uważnego słuchania i jasności wypowiedzi.
3. „Poznajmy się bliżej”
4. Poznajmy się w działaniu- warsztat pracy grupowej

III. KOMUNIKOWANIE SIĘ

1. Komunikacja uległa, agresywna, manipulacyjna i odważna
2. Uświadomienie znaczenia przestrzegania zasad komunikacji w dyskusji
3. Bariery komunikacyjne.
4. Komunikacja bez przemocy
5. Komunikacja w grupie/ zespole

IV. ROZWÓJ OSOBISTY

1. Test wielorakiej inteligencji, test na preferowane style uczenia się (2h)
2. Poznanie pozytywnych cech swego charakteru – uświadomienie sobie swoich zalet.
3. Wartości w życiu człowieka
4. Działalność wolontaryjna

V. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW, KONFLIKTÓW, PODEJMOWANIE DECYZJI

1. Bezpieczne poruszanie się w Internecie – gdzie szukać pomocy w trudnej sytuacji.
2. Kształtowanie umiejętności gospodarowania własnym czasem.
3. Co nas stresuje? Jak sobie z tym radzić?
4. Mediacje i negocjacje rówieśnicze. Jak to zrobić?

VI. ASERTYWNOŚĆ I TOLERANCJA

1. Tolerancja w życiu

VII. PROFILAKTYKA

1. Wybieram trzeźwość i zdrowie.
2. Mam prawo się złościć. Emocje w życiu człowieka.

3. Złość, agresja, przemoc – różnice.
4. Patologie społeczne
5. Uzależnienia
6. Zdrowie psychiczne
7. Odpowiedzialność karna
8. Bezpieczne korzystanie z Internetu; cyberprzemoc
9. Propagowanie wiedzy w zakresie działalności instytucji pomocowych
- 10 Uświadamianie roli wsparcia psychologicznego

VIII. DIAGNOZA GRUPY

1. Test socjometryczny Morena (październik i kwiecień).

IX. IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE

1. Wg potrzeb. (2h)

X. DORADZTWO ZAWODOWE

- a. Poznajemy swoje zainteresowania i umiejętności.
- b. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Bariery.
- c. Test predyspozycji zawodowych

KLASA III

I. ORGANIZACJA I PRZYGOTOWANIE DO PRACY

1. Zasady wewnątrzszkolnego oceniania z zachowania, kryteria oceniania, statut szkoły, dokumenty szkoły.
2. Wybór samorządu klasowego. Zasady kulturalnego zachowania się wobec innych uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły
4. Procedury postępowania w trudnych sytuacjach.

5. Kontrakt klasowy
6. Sposoby i metody organizacji nauki i czasu wolnego.

II. INTEGRACJA GRUPY

1. Poszukiwanie i analiza celów grupowych. Proces i role grupowe.
2. Zwiększenie poczucia solidarności i współpracy grupowej oraz uświadomienie własnego wkładu w rozwój i funkcjonowanie grupy
3. Akceptacja i tolerancja wypowiedzi innych osób
4. Wzmocnienie tożsamości zespołu klasowego.

III. KOMUNIKOWANIE SIĘ

1. Przypomnienie reguł uważnego słuchania i jasnego wysławiania się.
2. Zasady prawidłowego dyskusowania uwzględniające wypowiedzi w duchu tolerancji do wypowiedzianych poglądów.
3. Rozwijanie zdolności empatycznego rozumienia i odczuwania.
4. Komunikat „ja” – doskonalenie umiejętności.

IV. ROZWÓJ OSOBISTY

1. Uświadomienie sobie własnego nastawienia do życia (poznanie pojęć: pesymista i optymista) oraz jego konsekwencji.
2. Kształtowanie wglądu we własną osobowość szczególnie w okresie dojrzewania.
3. Działalność wolontaryjna i alternatywne formy spędzania czasu wolnego

V. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW, KONFLIKTÓW, PODEJMOWANIE DECYZJI

- a. Stres – zwiększenie samoświadomości na temat czynników wpływających na samopoczucie. Nauka relaksu.
- b. Ćwiczenie umiejętności wspólnego podejmowania decyzji.
- c. Ćwiczenie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania problemów i konfliktów z zastosowaniem sztuki negocjacji.
- d. Wpływ telewizji, radia i mediów elektronicznych na rozwój naszego systemu wartości.

VI. ASERTYWNOŚĆ I TOLERANCJA

1. Rozwijanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych opinii.

2. Uświadomienie sobie prawa innych osób do asertywnej odmowy.

VII. PROFILAKTYKA

1. Zwiększenie samoświadomości poprzez uczestnictwo w dyskusji na temat szkodliwości: palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania innych środków psychoaktywnych.
2. Zdrowy styl życia – zachęcanie do dbałości o zdrowie fizyczne, psychiczne i właściwe odżywianie.
3. Zwiększenie samoświadomości ucznia poprzez uczestnictwo w dyskusji na temat „Przeciwdziałania agresji”.
4. Klasa bez problemu
5. „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”- program profilaktyczny
6. Dopalacze. Nowe zagrożenia.
7. Cyberprzemoc; bezpieczne korzystanie z Internetu
8. Zagrożenia cywilizacyjne i patologie społeczne (w tym sekty)
9. Zdrowie psychiczne
10. Dostarczanie rzetelnej wiedzy na temat alkoholu i działania substancji psychoaktywnych na organizm młodego człowieka oraz przełamywania stereotypów myślowych na temat używek

VIII. DIAGNOZA GRUPY

1. Test socjometryczny Morena (październik i kwiecień).

IX. IMPREZY OKOLICZNOŚCIOWE

1. Wg potrzeb (2h).

X. DORADZTWO ZAWODOWE

- a. Moje wartości a przyszły zawód.
- b. Poznaję grupy zawodowe. Zawody na rynku pracy
- c. Wymagania i predyspozycje do wykonywania zawodów.

10. Podstawa prawna

- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa o zmianie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 8 kwietnia 2016 r. (Dz. U. z 2016 r, poz. 546). Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 535; z późn. zm. – Dz. U. Nr 113, poz. 731 z 1997 r., Dz. U. Nr 141, poz. 1183 z 2005 r.)
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. Poz. 59).
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity – Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109; z późn. zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2019/20
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 poz. 467).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy pedagogiczno – psychologicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591 ze zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2017 poz. 1578 ze zm.).